

RESPONSABILITATE

Implementarea Bunei Guvernări de Mediu în țările UE

RESPONSABILITATE partea 1

Secțiunea „Asigurarea conformității și responsabilității” din raportul Comisiei Europene privind Buna Guvernare de Mediu (BGM) se referă la conceptul de asigurare a conformității de mediu, care este explicat în detaliu într-un Comunicat al Comisiei elaborat în anul 2018 și Documentele de Lucru ale personalului. În esență, conceptul acoperă „aplicarea publică”, spre deosebire de accesul la justiție pentru public și organizațiile societății civile.

Cercetarea a evidențiat abordări semnificativ diferite în ceea ce privește furnizarea de informații întreprinderilor cu privire la modul de respectare a obligațiilor de mediu, cu unele bune practici, alături de o serie de exemple în care statele

membre păreau să nu furnizeze informații accesibile, potrivite publicului. Disponibilitatea publică a informațiilor privind planificarea inspecțiilor a fost, de asemenea, variată, la fel ca și nivelul de raportare privind urmărirea cazurilor de nerespectare; și a fost deosebit de remarcant faptul că informațiile privind urmărirea încălcărilor condițiilor de eco-condiționalitate pentru subvențiile agricole erau rareori disponibile.

1. Prevenirea problemelor de conformitate

O mare parte a prevenirii problemelor de conformitate implică ajutarea întreprinderilor și a altor persoane să se conformeze cerințelor relevante ale legislației UE prin oferirea de consiliere și alte mijloace. Aceste eforturi ale statelor membre sunt denumite „promovarea conformității” în evaluarea guvernancei. Promovarea conformității poate lua forma unor

îndrumări, „întrebări frecvente”, birouri de asistență și se bazează tot mai mult pe instrumente și surse de informații online.

2. Identificarea problemelor de conformitate

Inspecțiile la fața locului sunt încă una dintre formele cheie de monitorizare pentru descoperirea problemelor de conformitate și trebuie să fie sistematice pentru instalațiile industriale (care acoperă planificarea și raportarea inspecțiilor). Unele inspecții la fața locului vor rezulta din reclamații; mecanismele de tratare a reclamațiilor sunt abordate printr-o serie de întrebări în secțiunea relevantă a Evaluărilor Guvernanței de Mediului. Pe lângă inspecțiile la fața locului, alte forme de monitorizare devin din ce în ce mai importante, inclusiv observarea pământului. Monitorizarea include, de asemenea, investigații ale poliției sau alte investigații penale în infracțiunile de mediu.

Legislația UE de mediu impune efectuarea de inspecții planificate pentru instalațiile industriale mari, care pot fi responsabile de forme complexe de poluare a aerului și a apei și pot genera fluxuri de deșeuri toxice. Inspecțiile vor face obiectul unor rapoarte. Comisia Europeană a analizat cât de deschise sunt statele membre cu privire la aceste activități de inspecție, în special cât de transparent este statul membru în modul în care planifică și raportează inspecțiile industriale.

Informațiile despre planificarea inspecțiilor cerute în temeiul articolului 23 din Directiva privind emisiile industriale sunt furnizate online în majoritatea statelor membre. În jumătate dintre statele membre, planificarea este publicată și ușor accesibilă online, în timp ce un sfert dintre statele membre nu publică planificarea inspecțiilor. Cu toate acestea, doar o mică parte a statelor membre oferă informații detaliate despre inspecțiile planificate (precum operatorii și inspectorii sectoriali care urmează să fie implicați) și sunt ușor accesibile. În ceea ce privește raportarea rezultatelor inspecțiilor efectuate, imaginea este similară: în general, rapoartele despre inspecții sunt publicate, dar acest lucru se face în general ca parte a raportării generale anuale de inspecție de mediu.

Aceste rapoarte includ, în general, informații limitate, indicând în principal numărul de inspecții planificate și efectuate fără a oferi detalii despre rezultatele inspecției, deși nivelul de detaliere variază foarte mult între rapoarte.

Totuși, un număr mic de state membre (Danemarca, Estonia publică rapoarte trimestriale cu informații detaliate, cum ar fi instalațiile și locațiile vizitate (numele și activitatea înregistrată), datele inspecției, tipurile de inspecții specifice sectorului efectuate, precum și rezultatul succint al inspecției (dacă s-au prescris măsuri și s-a înregistrat conformitatea și/sau s-au implementat măsuri corective comparativ cu inspecția anterioară, dar fără descrieri calitative). Informațiile despre cazurile în care inspecțiile la fața locului au rezultat din plângeri sunt rareori disponibile; și acolo unde este publicat, este sub formă de informații generale în rapoarte anuale fără a oferi detalii cu privire la gama și tipul reclamațiilor); în mare parte, aceste informații nu par să fie disponibile online.

Ca instrument suplimentar de monitorizare, în majoritatea statelor membre se utilizează observarea Pământului și inteligența geo-spațială. Cu toate acestea, se limitează în mare parte la aspecte specifice de mediu (cum ar fi controlul eco-condiționalității asupra terenurilor agricole, adică pentru controlul locației, dimensiunii și utilizării terenului, observarea modificărilor utilizării terenului sau controlul emisiilor de sulf și NOX de la nave) sau cazuri specifice.

Adesea, nu este complet clar cum sunt utilizate exact informațiile adunate în monitorizarea conformității. În plus, în unele state membre (cum ar fi Grecia și Lituania) serviciile de cartografiere pe internet disponibile public sunt utilizate pentru a detecta clădirile ilegale. Alte state membre au lansat aplicații mobile pentru monitorizarea conformității pentru municipalități și cetățeni, axate în principal pe raportarea haldelor ilegale de deșeuri sau a tăierilor ilegale de lemn, a problemelor cu infrastructura locală (drumuri, trotuare), precum și pe alte probleme la nivel municipal. Acesta pare a fi un domeniu foarte dinamic, cu activități suplimentare care apar la nivelul statelor membre aproape lunar.

Cetățenii sunt ochii și urechile în ceea ce privește starea mediului înconjurător. Ei pot anunța autoritățile când lucrurile merg prost, ajutându-le să intervină. În același timp, cetățenii au dreptul să se aștepte ca autoritățile să aibă grijă de mediu.

Statele membre furnizează informații online despre cum să se plângă cu privire la problemele de mediu. În jumătate dintre statele membre, există inițiative de informare și activități de conștientizare a cetățenilor cu privire la posibilitatea de a depune plângeri privind problemele de mediu.

În general, sunt oferite mai multe canale de comunicare, un singur număr de telefon și adresă de e-mail fiind cele mai comune. Câteva autorități din statele membre sunt accesibile și prin intermediul conturilor Facebook sau Twitter.

În 26 de state membre există o instituție cu funcții de ombudsman general care se ocupă și de reclamațiile de mediu. Aceste instituții includ, de exemplu, un Ombudsman pentru drepturile omului, un ombudsman parlamentar, cancelari pentru justiție, comisari și mediatori. Doar în Malta există un organism de mediu specializat la nivel național – comisarul de mediu, în timp ce în Austria, la nivelul regiunilor, există birouri de ombudsman de mediu.

Proiectul beneficiază de suport prin Schema de Re-grantare a Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic (Eastern Partnership Civil Society Forum) către membri și este finanțat de Uniunea Europeană ca parte a sprijinului ei acordat societății civile din regiune. În cadrul Schemei de Re-grantare, Forumul Societății Civile al Parteneriatului Estic (EaP CSF) susține proiecte ale membrilor ce contribuie la îndeplinirea misiunii și a obiectivelor lui.

Granturile sunt disponibile pentru organizațiile societății civile (OSC-uri) din țările Parteneriatului Estic și ale Uniunii Europene. Domeniile-cheie de suport sunt: democrația și drepturile omului, integrarea economică, mediul și energia, interacțiunea dintre oameni, politicile sociale și de muncă.